

Jičín – město pohádky 2026

H Á J A J Á

V roce 2026 se bude v Jičíně slavit dvojí jubileum: 50 let od smrti Václava Čtvrtka a 80 let od vzniku postavy Rumcajse.

Méně se ví, že Václav Čtvrtek je rovněž autorem rozhlasové postavy Hajaja, která následně dala jméno celému rozhlasovému formátu krátkých pohádek na dobrou noc.

Podtitul H Á J A J Á v prvé řadě tedy odkazuje k osobě a tvorbě Václava Čtvrtka.

Cílem festivalu by mělo být podívat se na tvorbu Václava Čtvrtka novým pohledem. Možná novým pohledem se zavřenýma očima. Jde vůbec k textům Václava Čtvrtka přistupovat bez vizuální představy Radka Pilaře? V čem tkví bohatství Čvrtkova jazyka? Jak je jeho tvorba propojená s jičínskou topografií? Co byl zač a kam chodil kluk Václav Cafourek? A kde je do háje ten Řáholec?

Připravovaný ročník nabídne na tyto otázky odpovědi prostřednictvím Čvrtkových textů, skrz výtvarnou výzvu školám a jednotlivcům, skrz poslech původních rozhlasových her i skrze procházky krajinou po místech, která byla Václavu Čvrtkovi inspirací.

Podtitul nabízí ale další roviny čtení.

H Á J A J Á odkazuje také k lesu, háji, jako možnému prostoru ke zklidnění a inspiraci. To by se mělo odrazit v harmonickém uspořádání prostoru náměstí. Jak náměstí očistit od přehřšle vjemů a vytvořit bezpečný prostor pro hru a setkání?

Další rovina podtitulu rozvíjí slovní hříčku „být v háji“. Doprovodný program J Á V H Á J I otevírá téma duševního zdraví a pohody.

To, co se ví o Václavu Čvrtkovi ještě méně, než že vytvořil postavu Hajaji, je fakt, že je autorem hesla „Poručíme větru, dešti“. Větru ani dešti poroučet během festivalu chtít nebudeme, co bychom ale chtít měli, je zajištění mokré varianty pro festival. Protože jak je známo, les přitahuje déšť. Les se nabízí prozkoumat i z hlediska biodiverzity a pokračovat tak v ekologické osvětové činnosti, kterou započal ročník Šmankote, babičko, recykluj!

HÁJAJÁ: PROPOJENÍ VÝTVARNÉ VÝZVY, NÁMĚSTÍ A SOBOTNÍHO VRCHOLU

Výtvarná výzva se také navrácí k původním prověřeným formám festivalu. Díla by byla vystavena, tak jak bylo zvykem v devadesátých letech, v podloubí. Celé náměstí by tak objímal jeden velký les.

Letošní výtvarná výzva nese název H Á J A J Á aneb MŮJ LES ŘÁHOLEC. Šlo by o výtvarné prozkoumání lesa Řáholce dětmi a studenty coby pomyslnými ilustrátory knížek Václava Čtvrťka. Měl by to být pokus odpoutat se od výtvarné předlohy Radka Pilaře. Šlo by o vlastní autentické vyjádření se k podobě lesa Řáholce a života v něm.

Vybrané zdařilé ilustrace by sloužily jako materiál k animaci pro sobotní videomapping.

VIDEOMAPPING jako site-specific

Sobotní videomapping by bylo možné pojmout jako večerní vrchol festivalu, jako hold dětské fantazii i Václavu Čtvrťkovi. Jednalo by se o vytvoření animované 10–15minutové smyčky lesa Řáholce. Šlo by o rozanimování dětských kreseb z výtvarné výzvy a vytvoření svébytného mýtického lesa Řáholce.

Pro projekci se nabízí dvě místa. Jedno je západní nádvoří jezuitské koleje, kde by les působil imerzivně na diváka ze tří až čtyř stran, s minimem světelných ruchů. Byl by to prostor, který by dobře tvořil dojem objímajícího lesa a bytí v lese Řáholci. Druhá možnost je promítat na jičínský zámek, knížepánovi navzdory.

Sobotní videomappingový vrchol mohou doplňovat drobnější hravé projekce během všech večerů celého festivalu, v různých městských zákoutích. Videomapping by tak mohl částečně nahradit hlučný hudební program ve večerních hodinách, vybízel by k večerní procházce po městě.

Otázka: Je pravidlem či nutností, že se sobotní vrchol musí odehrávat na náměstí?

H Á J A J Á

H Á J A J Á – J Á V H Á J I

Doprovodný podtitul festivalu metaforicky odkazuje k tématu duševního zdraví, doslovně pak k lesu a ekologii. JÁ V HÁJI jako subjekt “já” při procházce lesem na houbách. JÁ V HÁJI jako bezpečný prostor, ve kterém se dají probírat otázky duševní (ne)pohody.

JÁ V HÁJI se realizuje jako doprovodný program školám i veřejnosti. Nabízí formáty přednášek, kolokvií (moderované shromáždění odborníků, kteří promlouvají k určité otázce), workshopů, výstav a filmů s doprovodnými edukačními programy.

Existuje také spousta kvalitních vzdělávacích a na prevenci duševního zdraví se zaměřujících organizací, jejichž možnosti vzhledem k JMP by bylo dobré hlouběji prozkoumat (př. Psyon). Nabízí se také propojení s Lesy České republiky.

Další doporučení a inspirace k osvětovým přednáškám bych konzultovala s jičínskou organizací **Péče o duševní zdraví**. S touto organizací bych pro ročník 2026 doporučovala navázat užší spolupráci. Díky festivalu se mohou dostat důležitá (lokální) témata k širší veřejnosti.